

Sygn. akt II UK 307/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku Z. J.  
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw  
Wewnętrznych w Warszawie  
o wysokość emerytury policyjnej,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 17 kwietnia 2018 r.,  
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.  
z dnia 10 stycznia 2017 r., sygn. akt III AUa ../15,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2010 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, działając na podstawie art. 15b w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej jako ustawa zaopatrzeniowa) ponownie przeliczył wnioskodawcy Z. J. wysokość emerytury. Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 13 stycznia 2015 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy, a Sąd Apelacyjny w W. wyrokiem z dnia 10 stycznia 2017 r. oddalił apelację ubezpieczonego.

Skargę kasacyjną wywiódł Z.J., zarzucił naruszenie: art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej jako ustawa nowelizująca), w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; art. 15b ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej; art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie skarżącego postępowanie dotknięte jest nieważnością. W ramach tego zarzutu ubezpieczony wskazał na art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku art. 227 k.p.c. i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. poprzez pozbawienie strony możliwości obrony swych praw. Argumentował, że konstrukcja przepisu art. 15b ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej zmienia bowiem ciężar dowodu w postępowaniu cywilnym obciążając funkcjonariusza obowiązkiem wykazania, że bez wiedzy przełożonych podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, w sytuacji, gdy zgodnie ustawą zmieniającą został obciążony (współobciążony) odpowiedzialnością za stosowanie bezprawnych metod, naruszających podstawowe prawa człowieka oraz dopuszczanie się wobec organizacji i osób broniących niepodległości i demokracji zbrodni i to bez umożliwienia odwołującemu dokładnego zbadania obciążających go okoliczności w postępowaniu dowodowym, z uwagi na przewlekłe prowadzenie postępowania dowodowego, czy też brak kluczowych z punktu widzenia rozstrzyganej sprawy dowodów, to jest teczki ewidencji operacyjnej parafii [...], teczki ewidencji operacyjnej dotycząca ks. S. S, czy w końcu dokumentów zawierających dane o weryfikacji odwołującego.

W ocenie skarżącego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnione jest tym, że jest ona oczywiście uzasadniona, a nadto zachodzi nieważność postępowania. Pierwsza przesłankę ubezpieczony połączył z zarzutem

naruszenia art. 3 ust. 2 ustawy nowelizującej, drugą z uchybieniem art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku art. 227 k.p.c. i art. 398<sup>21</sup> k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Powołując się na oczywiste naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy nowelizującej skarżący nie przeanalizował jego treści. Stanowi on, że „w przypadku osób, w stosunku do których z informacji, o której mowa w art. 13a ustawy, o której mowa w art. 2, wynika, że pełniły służbę w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i które w dniu wejścia w życie ustawy otrzymują świadczenia przyznane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 2, organ emerytalny właściwy według przepisów ustawy, o której mowa w art. 2, wszczyna z urzędu postępowanie w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń, przy czym złożenie do sądu odwołania od decyzji organu emerytalnego nie wstrzymuje wykonania decyzji”. Całościowa analiza tekstu tego przepisu prowadzi do wniosku, że Sąd Apelacyjny w W. nie mógł go naruszyć, gdyż jedynym jego adresatem był organ emerytalny. Skarżący pominął, że wzmiankowany przepis nie stanowił materialnej podstawy prawnej do zredukowania emerytury wnioskodawcy (rolę tę pełnił bowiem art. 15b ustawy zaopatrzeniowej). Z art. 3 ust. 2 ustawy nowelizującej wynikała jedynie kompetencja dla organu emerytalnego do wszczęcia z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń, przy czym złożenie do sądu odwołania od decyzji organu emerytalnego nie wstrzymuje wykonania decyzji. Sąd pierwszej, a później Sąd Apelacyjny rozpoznawał odwołanie od decyzji organu rentowego. W ramach tej procedury sądy nie są uprawnione do badania ewentualnych wad proceduralnych zaskarżonych decyzji administracyjnych. Oznacza to, że okoliczność, czy upoważnienie do działania z urzędu dotyczyło wnioskodawcy, czy też nie, nie podlega ocenie w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych. W tym miejscu należy wskazać, że art. 15b

ustawy zaopatrzeniowej nie zastrzega, że podstawa wymiaru emerytury wynosząca 0,7% ma zastosowanie tylko do osób pełniących służbę w organach bezpieczeństwa państwa, którym prawo do świadczenia przyznano dopiero po dniu 26 maja 1994 r. Z treści tego przepisu wynika natomiast, że algorytm ten ma zastosowanie do osób pełniących służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. Nie ma zatem wątpliwości, że data przyznania wnioskodawcy emerytury nie jest zmienną warunkującą przyjęcie wskaźnika 0,7% podstawy wymiaru. W tych okolicznościach teza o oczywistym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 3 ust. 2 ustawy nowelizującej jest fałszywa.

Nie inaczej jest z zarzutem nieważności. Pozbawienie możliwości obrony swych praw, o którym wspomina art. 379 pkt 5 k.p.c. nie znajduje odzwierciedlenia w abstrakcyjnie ukształtowanym przez ustawodawcę rozkładzie ciężaru dowodowego. Konstrukcja ta bowiem ma charakter powszechnie obowiązujący, a uchybienie z art. 379 pkt 5 k.p.c. dotyczy zindywidualizowanego układu zdarzeń proceduralnych. Oznacza to, że przyjęty przez prawodawcę w art. 15b ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej rozkład ciężaru dowodowego obciążając funkcjonariusza obowiązkiem wykazania, że bez wiedzy przełożonych podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, nie może być kwalifikowany jako pozbawienie strony możliwości obrony swych praw.

O nieważności postępowania nie świadczą też braki w postępowaniu dowodowym. Długi okres trwania postępowania dowodowego wręcz przeciwnie dawał wnioskodawcy większe możliwości w zgromadzeniu i przedstawieniu dowodów potwierdzających okoliczności wymienione w art. 15b ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej. W rezultacie, brak teczki ewidencji operacyjnej parafii [...], teczki ewidencji operacyjnej dotycząca ks. S. S., czy w końcu dokumentów zawierających dane o weryfikacji odwołującego; nie skutkuje wystąpieniem efektu, o którym mowa w art. 379 pkt 5 k.p.c.

Wobec nie wystąpienia warunków uzasadniających przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

kc